

Mirjana Škunca:

MUZIČKA ŠKOLA »JOSIP HATZE« DANAS —
IZMEĐU POTREBA I MOGUĆNOSTI

Dinamični društveni i privredno-ekonomski razvoj a time i opći kulturno-prosvjetni napredak Splita kao grada i centra čitave regije dali su snažan impuls u širenju niza muzičkih aktivnosti, i profesionalnih i amaterskih. U Splitu danas djeluje opera s orkestrom koji svojim simfonijskim koncertima održava tradiciju orkestralnog muziciranja, zatim komorni ansambli raznih profila, amaterska društva, nekoliko vrijednih pjevačkih sastava dalmatinskih klapa, niz vokalno-instrumentalnih ansambala zabavne muzike. Split je domaćin uglednih muzičkih festivala, u njemu postoji intenzivna muzička djelatnost u turističkoj sezoni a u regiji i gradu široka mreža škola kojima su potrebni nastavnici muzike. Prema tome je evidentna potreba kadrova muzičke struke svih nivoa i profila.

Učinjeni su značajni napori da muzička umjetnost, uz nesumnjivu kvantitativnu, dobije i svoju kvalitativnu dimenziju jer je jasno da je sve navedeno prvenstveno rezultat naše (ne samo splitske) muzičke pedagogije u kojoj Muzička škola »Josip Hatze« ima veliki udio po svom djelovanju, rezultatima i po činjenici da je jedna od četiri najjače i kompletne srednje muzičke škole u Republici (uz škole u Zagrebu, Rijeci i Osijeku) i da je jedina kompletna osnovna i srednja muzička škola na širokom obalnom teritoriju od Dubrovnika do Zadra te joj gravitira velik pojas obale, otoka i Dalmatinska zagora.

Osnovana nakon oslobođenja kao rezultat već postojeće tradicije i želje da se ta tradicija u oslobođenoj zemlji nastavi sistematski obrazovanjem u školi, Muzička škola »Josip Hatze« je u 30 godina svog postojanja izrasla u stručnu odgojno-obrazovnu ustanovu sa 650 učenika uključenih u osnovnu (500) i srednju (150) muzičku školu s mogućnosti proširenja preko područnih odjeljenja. U osnovnoj i srednjoj školi zastupljeni su odjeli za klavir, za sve gudačke instrumente, sve duhačke instrumente, solo-pjevanje, gitaru, harmoniku i teoretski odjel.

Već 4 godine pri školi djeluje i područno odjeljenje Muzičke akademije u Zagrebu koje je početkom 1974. godine dalo prve diplomante a koji sada rade kao nastavnici na školi ili u kazališnom orkestru.

No u svom radu škola se bori s nizom problema koji joj otežavaju a djelomično čak onemogućuju rad i dalji razvoj.

Budući da se muzičko školstvo u nas odvija još uvijek u okvirima zastarjelih stoljetnih tradicija, ono živi u uvjetima u kojima se i ugnjezdila krilatica o muzičkom školovanju kao »dvostrukom« ili »dodatnom« školovanju. Još se na žalost ponekad treba boriti s predrasudama da je muzičko obrazovanje privatna stvar a ne društvena potreba. Vjerojatno stoga što ne postoje priznati kriteriji za vrednovanje rada u muzičkom školstvu te je financiranje neadekvatno i previše orijentirano na sufinanciranje roditelja učenika, kao da treba kazniti i roditelje i djecu koja se žele muzički obrazovati ili odabrati zvanje muzičara. Naprotiv, moralo bi biti jasno da je muzičko obrazovanje u muzičkoj školi stručno obrazovanje koje zahtijeva posebne prirodne predispozicije, određene materijalne pretpostavke (instrumentarij) i mora započeti uglavnom u sedmoj godini života djeteta.

Svih 650 učenika polazi nastavu u 16 učionica, točnije malih soba i maloj dvorani za interne priredbe. Ove se prostorije nalaze u dvije međusobno dosta udaljene zgrade bez mogućnosti telefonske veze. S obzirom na rast grada iz godine u godinu, priliv učenika je sve veći i u našu školu. Zbog skućenog prostora, loših materijalnih uvjeta i prije svega ograničenja od strane financijera, škola nije povećala broj učenika u zadnjih 10 godina. Prisiljeni smo da na početku svake školske godine odbijemo i do 5% učenika koji uspješno polože prijemni ispit. Sve se to odvija gotovo bez ikakve propagande škole, čak i s upozorenjem o ograničenom upisu. Ograničavanje upisa onemogućuje prirodnu selekciju. Žalosno je da škola ne može djelovati upravo obrnuto i širiti muzičku kulturu na najmasovnijoj osnovi.

Split je prije 30 godina sa 25.000 stanovnika osnovao osnovnu i srednju muzičku školu, a danas je sa 200.000 stanovnika zadržao isti obujam stručnog muzičkog obrazovanja.

Unatoč teškim uvjetima rada, bez dovoljne materijalne a često i moralne podrške, ali nastavljajući tradiciju entuzijazmom svojih osnivača, škola je tokom 30 godina rada ostvarila značajne rezultate i višestruko se odužuje svom gradu. Ti se rezultati osjećaju u muzičkom i kulturnom životu Splita u prvom redu, ali i izvan njega, u mnogim sredinama gdje djeluju bivši učenici naše škole.

Od pedesetak nastavnika koji djeluju danas na Muzičkoj školi »Josip Hatze«, 40 su bivši učenici škole. Sedam solista opere, znatan dio zbora i većina orkestra, inspicijent, dirigent i korepetitori baleta u HNK stekli su muzičko znanje i na Muzičkoj školi »Josip Hatze«. Bivši učenici škole

vode muzičke sekcije amaterskih društava u kojima muziciraju i naši današnji učenici. Zabavni muzički život Splita nose gotovo isključivo naši bivši i sadašnji učenici. Dio svoje ljubavi za muziku i dio muzičkog znanja duguje školi i dosadašnji predsjednik Fonda za kulturu Vinko Lesić. Muzičku katedru Pedagoške akademije vode naši bivši učenici Josip Mirošević i Josip Veršić. Poslovnicu »Dalmacija-koncerta« vodi s uspjehom Tomislav Kuljiš, bivši učenik škole. Direktor Internacionalnog festivala zabavne muzike »Melodije Jadrana« već je spomenuti Josip Mirošević. Nedostaje mjesta da navedemo i sve one koji djeluju kao renomirani muzički umjetnici i muzički pisci širom naše zemlje pa i izvan nje.

Interes i razumijevanje kojima je posljednjih godina popraćena aktivnost škole daju očekivati da će ona u slijedećem periodu samoupravnim dogovaranjem u sklopu interesnih zajednica naći svoje mjesto kao rasadište kvalificiranih kadrova muzičke struke, nužnih u svakoj sredini koja želi muzičku kulturu.

